

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate sprejema upravnništvo v Katol. Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rekopis se ne vračajo, nefrankovana pisma ne sprejemajo.

Uredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Pa pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 —
četrt 6,50 —
mesec 2,20 —

V upravnistvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 —
četrt 5 —
mesec 1,70 —

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 145.

V Ljubljani, v petek 27. junija 1902.

Letnik XXX.

Vabilo na naročbo.

S 1. julijem se pričinja nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v upravnistvu:

Vse leto 20 kron. Četrt leta 5 kron.
Pol leta 10 „ Jeden mesec 1 K 70 h
Za pošiljanje na dom je plačati 20 h na mesec.

Po pošti pošiljan velja:

Vse leto 26 kron. Četrt leta 6 K 50 h
Pol leta 13 „ Jeden mesec 2 K 20 h

Plačuje se naprej.

Na naročila brez priložene naročnine se ne ozira.

Upravnistvo „Slovenca“.

Propad Belokrajne in belokranjska železnica.

II.

Ko se je bil razširil po deželi glas o deželnozborskem sklepu z dne 16. febr. 1895, je pač marsikdo na Belokranjskem veselo yskliknil: »Sedaj jo dobimo i mi, to toliko zaželjeno železniško zvezo!« In kako bi tudi ne! Se niso bili popolnem potihnili po Dolenskem radostni glasovi, odmev ljudske navdušenosti o priliki otvorjenja novomeške proge; v prizadetih okrajih se je bil osnoval poseben konsorcij, kateri je dal s prispevki interesentov ter z deželno podporo 4000 gl. izdelati po veliki podjetniški trdki generalni projekt in troškovnik; dotična dela je bilo pregledalo ter odobrilo trgovinsko ministertvo, celo glede običajno najbolj košljive točke, glede rentabilitetnega računa izjavilo je na podlagi svojih izvirnih, čisto samostalnih podatkov: »Diese Ziffernansätze sind auch nach den hierseitigen Ermittlungen als im Grossen und Ganzen zutreffend zu bezeichnen.«

nene. Sedaj še točno naročilo deželnega zbora — ni čuda, da so Belokranjci začeli prosteje dihati ter veselo gledati v bodočnost!

In vendar taka kruta prevara! Potresna katastrofa v velikonočni noči istega leta preprečila je rešitev deželnozborskega sklepa l. 1895. Tudi l. 1896 ni bilo videti v tem oziru nobenih dejanjskih uspehov prizadevanja deželnega odbora. In pozno na večer je bilo v deželnozborski seji dne 8. marca 1897, ko se je, tako rekoč mimogrede, pri neki marginalni številki letnega poročila, dvignil deželni odbor in poslanec Mur-nik, ter prav na kratko pojasnil, zakaj deželni odbor še vedno ni mogel izvršiti naročene mu naloge o belokranjski železnici. In prišla so po vrsti nova zasedanja deželnega zbora kranjskega ter so se zopet zaključila, o njih posvetovanjih obelodanile so se debele knjige, zgovorna priča uspešnega plodovitega delovanja deželnih zastopnikov, toda pregled jih počenši z l. 1898 in niti slova več ne najdeš o belokranjski železnici!

Tudi konsorciju za to železniško progo bile so roke zvezane. Kar je bilo storiti v njegovi moči, vestno je bilo izvršeno. Naprej pa ni več mogel. Kar je letos železniški minister po državnozborskem poročevalcu Povšetju dal razglasiti v državni zbornici, da je namreč vlada sicer povsem naklonjena belokranjskemu projektu, da pa mora z ozirom na obstoječe zakone preje počakati deželnozborskega sklepa o deželnem prispevku, se je že tačas jasno bilo povedalo tedanjemu konsorciju. Sicer je isti itak, tudi brez tega pojasnila, poznal zakonska določila ter dobro vedel, da morajo v smislu državnega zakona o lokalnih železnicah z dne 31. dec. 1894 drž. zak. št. 2 ex 1895 najprej dežela in drugi interesenti določiti svoje prispevke, predno sme državna vlada v ta namen dovoliti železničnemu podjetju svojo denarno podporo.

V tem kolobaru tedaj obtičalo je vprašanje belokranjske železnice počenši od leta 1895. Pač se je, odkar je lani bila odstranjena obstrukcijska mōra iz dunajske zbor-

nice, govorilo par govorov v državnem parlamentu tudi o tej poredi zadevi. Toda ne gre precenjati praktične vrednosti takih izjav. Vso čast dotičnim trudoljubivim poslancem, ali s takimi govori se po navadi doseže le to, da vlada in parlament popolnoma ne pozabita na eksistenco dotičnega vprašanja.

Kedor ima sploh kaj istinite izkušnosti v zasledovanju enakih stvari, znal bode, da v dosego praktičnih rezultatov treba mnogo resnejših sredstev. Jasno kaže to, kar je železniški minister povedal — ali da govorimo bolj točno — povedati pozabil, da vzlic naporom naših zastopnikov belokranjska železnica do danes niti korak ni napredovala. Težko nam je, a naglašati moramo, da po našem mnenju potratila se je doba dolgih sedmih let. In med tem časom širil se je gmotni propad po nesrečni pokrajini med Kolpo in Gorjanskim gorovjem ter pravi obup polastil se je zapuščenega prebivalstva!

Iz take atmosfere se le preradi rode nezreli projekti, na trajno škodo zdravim namenom. Umevno je po danih tužnih okolnostih, ako se tuptam po Belokranjskem dujejo glasovi: »Ako nam uže ne privoščijo železniške zveze z ostalo Kranjsko ter z njenim središčem v Ljubljani, potem naj nas vsaj zvežejo po železnici s sosedno Hrvaško!«

Ker smo pa do duše uverjeni, da jednake fantazmagorije le škodujejo dobri stvari, in dalje, ker se nam doždeva, da se ti kvarni nazori zagovarjajo tudi tuintam izven Belokrajine, hočemo se nekoliko baviti tudi s tem projektom, razmotrivši ga povsem stvarno in hladnokrvno.

Nikakor ne zanikamo, da bi izvršitev železnične zveze naše Belokrajine z golj s Hrvaško v marsičem koristila gospodarskemu razvoju črnomaljskega okrajnega glavarstva. Podzemeljski zakladi njegovi bi se potem dali izkoriščati. Črnomaljski premog bi se začel kopati in ograka državna železnica bi ga drage volje in po razmerno nizki ceni postavila do Reke in drugam na Hrvaškem. Dalje ni nemogoče, da bi se našel

potrebni tuji kapital za obrtno porabo raznih prstenin, katerih je bogata naša Belokrajina. Črni les pa, ki dandanes še pokriva pobočja kočevskih gora, viseh proti nižavi naše Kolpe, ter belokranjsko hrastovje, kar smo ga še ohranili, izvažalo bi se lahko do reškega pristanišča. Tedaj na vsak način mnogo udobnosti, in vendar z vso odločnostjo odklanjamo to misel. In zakaj?

Predvsem iz narodno-gospodarskih razlogov! Belokrajina je do današnjega dne čisto poljedelska pokrajina ter ohrani ta svoj značaj sigurno še mnogo, mnogo let. A kam more jedino spečati svoje poljedelske surovine, izvzema svoj les? Jedino le na zapad? Belokranjsko vino, sadje, katero bi pri boljših obdihih vsled izbornega belokranjskega podnebja moglo postati bogat vir dohodkov in imovitosti, belokranjska živina, prešči, jajca, kuretnina — vse blago te vrste nima tržišča na vzhodu, kjer ga zavira premočna hrvaško ogrska konkurenca, temveč po naravni krajevni legi intradirati ga je proti zapadu, na »Kranjsko« ter v sosedne zapadne in jugozapadne dežele. Noben resen narodni ekonom ali tarifni politik ne bode mogel sanjariti o tem, da bi belokranjske surovine v Ljubljano ali na Korško ali celo na Bavariko mogle priti tudi preko Karlovca, Zagreba in Zidan. mostu; že južna železnica s svojimi tarifi, ne glede na veliko večjo kilometrično daljavo, bi ga takoj prav neprijetno zdramila iz taci halucinacij. Ker je tedaj Belokrajina s pretežno večino svojih pridelkov uprav navezana na zapadnega odjemavca, kaže se jednostranska priklopitev teh pokrajin na hrvaško ogrsko železnično omrežje naravnost kot ekonomični nastvor, kojega je a limine odklanjati z vso energijo.

Sicer pa sodim, da se tak projekt v sedanjih razmerah niti izvršiti ne bi dal vsled naravnega odpora avstrijskega železniškega ministertva. Pravo prokletstvo za naše cesarstvo in njegov gospodarski razvoj je ona nesrečna ogrska nagodba z l. 1867 ter po

LISTEK.

Spomini na sv. deželo.

Piše Ivan Knific.

XL.

Kavas Ali — Na potu v Omarjevo mošejo.

Največja znamenitost starega Jeruzalema je bil brez dvombe judovski tempelj. Da ne omenjam krasne stavbe Salomonove, ki se je lesketala samega zlata; tudi Herodov tempelj je bil lep tako, da so bili judje ob Kristovem času lahko ponosni nanj. Vse mine na svetu, tudi slava jeruzalemskega templja je minila. Rimljani so ga razdejali tako, da ni ostal kamen na kamnu. Cesar Hadrijan je na njegovem mestu sezidal poganski tempelj ter ga posvetil Jupitru. Poznejši cesarji so ta tempelj odstranili in sezidali lepo krščansko cerkev. Ko so Arabci posedli Jeruzalem, so cerkev priredili v turško mošejo (molitvenico). Na mestu nekdanjega judovskega templja stoji sedaj dve turški cerkvi: krasna »Omarjeva mošeja« ali »skalna mošeja« (Felsendom) in pa molitvenica El Aksa. Obe sta toliko zanimivi, da si jih mora ogledati vsak turist.

Svoje dni Turki niso spustili nobenega kristjana v svoji svetišči. Dandanašnji dovolj vlada vetop, če se izpolnijo nekatere formalnosti. Treba je iti na konzulat; ta pre-skrbi od turške vlade za vsako osebo posebno dovoljenje; spremljati pa te morata v Omarjevo mošejo turški vojak in pa »kavas« dotičnega konzulata, oziroma hospica.

Judje si mošejo ogledati skalne mošeje. Boje se namreč, da ne bi stopili na ono mesto, kjer je nekdanja skrinja zaveze, kjer je bilo »Najsvetejše« judovskega templja. S tem bi se pravoveren jud hudo pregrešil; storil bi velik smrten greh.

Vsak evropski konzulat na Jutrovem, kakor tudi večji zavodi, trgovske trdke itd., imajo svojega »kavasa«, svojega uradnega aluga. Obležajo jih v lepo pisano obleko, ki je vsa obšita z rumenimi, včasih celo pozlačenimi našitki. Ker izberejo za ta posel samo mlade čvrste korenjake, so kavasi najgorši ljudje po mestih. Niti gospoda ne nosi tako lepo pisanih oblek, kakor jih nosijo kavasi.

Tudi avstrijsko zavetišče ima svojega kavasa, domačina, zalega Alija. Se sedaj ga gledam v duhu, kako moško je korakal pred nami; tes si je potisnil na čelo; modra suknja mu je bila takorekoč vlti; ob

boku mu je žvenketala zakrivljena sablja. Če si govoril z njim, — umel je nemški in tudi govoril za silo, — se je držal na smeh. Se bolj pa se mu je svetil obraz, ko si mu pred odhodom stisnil v roke par frankov (= kron) kot »bakšiš«.

Alija smo torej s potnimi listi poslali na konzulat, da mu je oskrbel turško dovoljenje. Ob določenem uri je prišel v zavetišče turški vojak, in pet radovednežev nas je odhajalo proti Omarjevi mošeji. Bila sta dva Nemca, en Mažar, pa midva.

Korakali smo zopet po »križevem potu«, toda v nasprotno stran. Dober streljaj od avstrijskega zavetišča se visoko nad ulico spenja obok, hodnik, po katerem so njega dni hodili z ene strani na drugo. Kamenita plošča, vzdana v steno, nam priča, da je to oni hodnik, raz katerega je Poncij Pilat Judom pokazal bičanega, s trnjem kronanega izveličarja z besedami: Ecce homo! Glejte, človek! Obok je lep prenovljen in deloma vzdignjen v samostan redovnic »sionskih sestere«.

Dospeli smo torej na kraj, kjer je nekdanja Pilatova sodna hiša. Da je na tem kraju svoje dni stal grad Antonija, je menda zgodovinsko dokazano. Je-li pa Pilatova sodna hiša in grad Antonija eno in isto po-

slojje, o tem soditi ne moremo; saj baje še zgodovinarji o tem niso edini.

Stopimo še streljaj dalje; dospeli smo do »kapelice bičanja«, ki pripada oo. frančiškonom. Pod velikim oltarjem se kaže mesto, kjer je stal oni steber, pri katerem je bil privezan naš Gospod takrat, ko so ga bičali.

Tej kapeli nasproti zagledamo turško vojašnico, ki stoji prav na mestu starega gradu Antonije, kjer so navadno bivali rimski oblastniki. V tej vojašnici se pričinja »križev pot«. Majhna kapela znotraj poslopja je prva postaja. Par korakov oddal je druga postaja, kraj, kjer so Izveličarju naložili križ na rame. Vetop v to vojašnico ni dovoljen. Samo ob petkih popoldan se tukaj zberejo kristjani, da skupno molijo in prepevajo sv. križev pot. Pravijo, da je ta procesija vedno zelo veličastna. Nabere se velika množica vernega ljudstva, ki moli in prepeva od te vojašnice do Kalvarije. Pot je dolga četr ure. Za, da mi ni bilo mogoče udeležiti se te pomenljive procesije.

Pri vojašnici zavijemo v stranako ulico in kmalu zagledamo pred seboj lepo Omarjevo mošejo.

(Dalje prih.)

5h 35h

njej ustvarjeni državno-pravni dualizem. To je očitno tudi v tem vprašanju. Mesto da bi se naša monarhija radovolja svojih dveh priatanih na jadranskem morju, Trsta in Reke, razveljal se je vlad dualistične sisteme pravi pravcati konkurenčni boj med obema trgovskima mestoma ter med obema državnima vladama! Naše železniško ministerstvo se dandanes že z vsemi štirimi brani naravnega podaljšanja doljenjskih železnic do Karlovca zgolj radi tega, ker se po vsej pravici boji, da bi na ta način dokaj prometa ne odtegnilo Trstu, kamor smo v zadnjih petnajst letih investirali toliko milijonov. Reka, katero madjarska vlada itak podpira z vsemi dopustnimi in nedopustnimi sredstvi, bi pridobila, Trstu na škodo. In isto avstrijsko železniško ministerstvo naj bi potem drage volje in brez najmanjšega odpora v to privolilo, da se na belokranjskem ozemlju zgradi neka, — recimo naravnost — ogrsko-hrvatska železnica ter bi to železnico sama koncesijonirala in morebiti celo podpirala? Sicer znamo le predobro, da tudi v ministerstvih se včasih korenito spremenjajo vodilna načela, vendar pa smo docela uverjeni, dokler bode naša država razkrojena v dve državno-pravni polovici, dokler obstoje sedanje razmere ter iz njih izvirajoče nezdravo tekmovalstvo med Trstom in Reko, ne bode se našel avstrijski železniški minister, kateri bi s svojim podpisom hotel potrditi koncesijsko listino one železnice, ki bi se zgolj iz Metlike ali Črnomlji potegnili na hrvatsko obrežje!

Tretjega ugovora nočemo razpravljati na dolgo in široko. Ali popolnoma prezirati ne smemo dejstva, da je direktna posledica gori označene enostranske železnične zveze gospodarska odstranitev Belokrajine iz njene zgodovinske skupnosti z vojvodino Kranjsko ter njena priklonitev na gospodarski organizem ogrske državne polovice. Ne zabimo, da pripada Belokrajina geografsko in vsaj deloma tudi etnografsko k sosedni Hrvatski. Pomnožimo to naravno zvezo še z železnično političnim dejstvom, da bi bila po železniškem tiru zvezana pač s Karlovcem, a ne z Novim mestom in Ljubljano, in proti njegovi volji primorali smo belokranjsko ljudstvo, da se stopi s sorodno deželno onstran Kolpe. Pisatelj teh člankov zaveda se svojega jugoslovenstva, toda ne ozirajoč se na vse pomisleke, kateri temelje na specifično slovenskem in avstrijskem stališču, obrača se celo do najbolj razumetega zagovornika slovensko-hrvatske vzajemnosti s priprostim vprašanjem: »Maribode v korist slovanskemu značaju vrle naše Belokrajine, ako jo tiramo siloma na pot, katera jo v današnjih razmerah dovede pod težki jarem madjarske nadvlade?!

Po našem trdnem prepričanju mora tedaj Belokrajina težiti le po tem, da se najprej zveže po železnici z belo Ljubljano, središčem dežele Kranjske in slovenskega naroda sploh.

Na Kamnu 24. jun. 1902.

Fr. Šuklje.

Deželni zbori.

V moravskem dež. zboru so sedaj vse stranke vložile predloge glede uvedbe direktne in tajne volivne pravice za deželni zbor in je torej mnogo upanja, da se pri prihodnjih deželno-zbornih volitvah volivcem na deželi ne bo treba posluževati jerobov. Najbolj predrzen je seveda dostavek v predlogu »prezgodaj krščenega« žida dr. Stranskega, ki govori o agitaciji v cerkvi. Mož je to storil samo iz maščevalnosti, ker ve, da mu pri prihodnjih volitvah katoliško-narodna stranka odvzame štiri mandate. — Češkemu drž. zboru je dež. odbor predložil načrt občinkega volivnega reda, po katerem občinski občani nimajo volivne pravice. Mesto grofa Waldsteina je bil izvoljen iz veleposredstva liberalni veleposrednik knez Karol Trautmannsdorf. — V večerajnji seji moravskega deželnega

zboru je bila odklonjena nujnost predloga dr. Stranskega, soglasno sta pa obveljala predloga posl. Zucka in Götza. Odslek 18 članov izdela nov načrt. — Štajarski dež. zbor je predlog o volivni reformi izročil odseku 12 članov, čegar seje bodo javne. Dež. odbor je predložil proračunski provizorij do 31. oktobra. — V gališkem deželnem zboru je posl. Stapinski predlagal uvedbo poljščine v notranji službi pri vseh galiških oblastvih.

Mladočehi proti carinski ločitvi?

Mažarski oficiozni list »Pester Lloyd« priobčuje, kakor trdi, iz peresa merodajnega politika mladočehskega kluba, daljšo izjavo o stališču te stranke napram ločitvi Avstrije od Ogrske. To stališče je po mnenju tega politika tako, da nikakor ne morejo privoliti v carinsko ločitev obeh državnih polovic, ker ničesar nočejo preminjati na Badeni-Banffyjevem dogovoru. To pa neki samo vsled tega, da Avstrija ne postane popolno izolirana in jej Nemčija oziroma Ogrska ne zapre vsake poti na Balkan. Tako stanje bi bilo neznosno in Avstrija bi si morala pomagati iz te osamljenosti z ožjo zvezo z Nemčijo. Taka zveza bi pa imela zelo slabe posledice za naše politične, še bolj pa za narodnostne razmere.

Tako imenovani politik. V teh mislih je sicer nekaj resnice, ker bi Mažari vsaj v prvem hipu izkušali izvesti vse, s čimur bi škodili Avstriji. Trajno bi pa tega ne mogli izvajati, ker bi sami trpeli preveliko škodo. Kar se pa tiče zveze z Nemčijo, je težko uvideti, čemu bi se je Avstrija se tesneje oklepala, kakor se to godi že sedaj. Marsikdo trdi, in morda ne neopravičeno, da moramo ravno vsled zveze z Ogrsko gojiti z rajhom tako intimne zveze, ki so nam v narodnem in verskem oziru pogosto škodljive. Iz rajha dobivamo protiverske in protinarodne agitatorje. Slabše se nam torej v tem pogledu po eventualni ločitvi od Ogrske skoro ne more goditi, koristi pa, ki bi jih imeli Avstriji na gospodarskem polju, bi bile brezdvomno neprimerno velike.

Tak glas, če je res došel iz čeških krogov, je torej samo voda na mlin ministerkega predsednika Szella, ki se mu niti snjalo ni, da mu bo avstrijska stranka javno ponudila svojo pomoč.

Častniška demonstracija v Rimu.

Novejša doba pozna vsakovrstne demonstracije, toda, da bi priredili politično demonstracijo aktivni častniki, tega dosedaj razun Italije ne pozna nobena civilizirana država. Povod je bil sledeči: V zbornici na Monte Citorio je na dnevnem redu razprava o zboljšanju plač subalternim častnikom. Nakrat se je pa mej častniki razširila vest, da se zborniški odsek ne strinja s predlogom, da bi se povišale plače stotnikom in poročnikom. To je častnike tako razburilo, da so takoj sklenili demonstrirati pred zbornico. Res se je zbralo tam že lepo število teh »discipliniranih« mož, ko pridejo na lice mesta, pozvani od vojne uprave, polkovniki, in zahtevajo, da se častniki odstranijo. Povelju so se častniki sicer neradi in molče udali ter prihranili s tem Italiji velik škandal. Kajpada že dejstvo samo, da hočejo častniki demonstrirati, postavlja v zelo slabo luč disciplino v ital. armadi.

Iz brzojavk.

Kvota. V nedeljo objavijo uradni listi cesarjev odlok, s katerim se določijo kvota do 30. jun. 1903 po dosedanjem razmerju 65:6:34:4. — Vladna izjava. »Wien. Abendpost« javlja, da vest o nameravani odpovedi trgovinskih pogodb ni izšla od vladne strani. — Tajna svetnika sta postala fml. pl. Schönaich in grof Al. Paar. — Bolgarija-kraljestvo. Turki poslanik v Petrogradu javlja, da se ob hvanju kneza Ferdinanda ni izpregovorila nobena beseda o tej bolgarski želji. — Revolucija v Venezueli. Pri mestu Coro se je bil v kratkem peturni boj, iz katerega so izšli kot zmagovalci vstaji. Podpredsednik Ayala se je moral udati s 1744 možmi in petimi topovi. — Lord Kit-chener dospe v London 18. julija. Vodil bo brzkone preiskavo v zadevi vodstva južno-afriške vojske.

Slovenska Matica.

130. odborova seja v ponedeljek dne 23. rožnika 1902 ob 5. uri popoldne v društveni pisarni.

Navzočni: Gg. Fr. Levec (predsednik), A. Bartel, Fr. Finžgar, P. Grasselli, dr. Fr. Ilešič, dr. J. Janežič, A. Koblar, J. Kostanjevec, dr. J. Lesar, Fr. Novak, dr. M. Opeka, Fr. Orožen, R. Perušek, L. Pintar, M. Pleteršnik, dr. L. Požar, S. Rutar, A. Seneković, dr. J. Starč, J. Sušnik, dr. Iv. Tavčar, dr. A. Ušeničnik, J. Vavru, Fr. Wiesenthaler, dr. Fr. Zbašnik, A. Zupančič in V. Zupančič (odborniki); E. Lah (zapisnikar). Skupaj 28.

Predsednik proglasi sklepčnost, pozdravi navzočne, pred vsem nove tri odbornike: gg. dr. Ilešiča, Kostanjevca in Novaka, ter naznanja, da odbornik Funtek vzdržuje svojo odpoved. Sklene se, odpoved vzeti na znanje in namdestno volitev po njem postaviti na dnevni red prihodnjega občnega zbora.

Slavnosti odkritja spominske plošče pokojnemu profesorju in mnogoletnemu društvenemu predsedniku, J. Marnu, dne 24. rožnika t. l. v Štangi se bode Matica povabila a udeležila in jo bodo ond zstopali gg.: podpredsednik Sušnik, odbornik Finžgar in tajnik Lah.

Na znanje se vzame končni izid dopolnilnih volitev v odbor. Oddanih je bilo 490 glasovnic s 1623 glasovi; med njimi so bili 4 z 53 glasovi neveljavne. Prejeli so pa gospodje Fr. Novak in Fr. Orožen po 1571 glasov, dr. Fr. Ilešič 1570, Fr. Levec in dr. Fr. Zbašnik po 1550, R. Perušek 1549, dr. Iv. Tavčar 888, J. Kostanjevec 887, Fr. Šuklje 881 in A. Koblar 796, ki so v zmislu § 12. odst. 4) društvenih pravil izvoljeni v odbor za dobo štirih let. Vsi so izvolitev sprejeli.

Brez ugovora se odobri zapisnik o 129. odborovi seji, ki sta ga pregledala in potrdila odbornika prof. Perušek in V. Zupančič, in pa zapisnika o 38. občnem zboru dne 4. in 11. rožnika. Današnjemu zapisniku bosta overovalja odbornika kurat Finžgar in tajnik dr. Zbašnik.

Izvrše se volitve v upravništvo. Soglasno se izvoli za tekočo upravno dobo za predsednika zopet ravnatelj Fr. Levec, ki se zahvali za izkazano mu zaupanje in ki izreka, da izvolitev sprejme. Izraža željo, da bi ga odbor podpiral, in želi posebno, da bi se vzemirjenost, ki je zadnji čas nastala med društveniki, spet polegla; naj bi se v društvo ne zanašalo strankarstvo. Naše društvo se mora opirati na ves narod. Ko bi se postavilo na strankarsko stališče, bi društvo izgubilo polovico ali vsaj tretjino udov, kar bi društvo seveda močno oslabilo. Želeli je posebno tudi, da se opuste napadi po javnih listih.

Za podpredsednika obveljata istotako z vzklikom dosedanja podpredsednika: ravnatelj Grasselli in kanonik Sušnik, kot blagajnik in hišni upravitelj zopet gg. dr. Starč, kot ključarja zopet ravnatelja dr. Lesar in dr. Požar. Gospodarskemu odseku se na mesto izstopivšega odbornika g. dr. Dolenc privzame novi odbornik gospod Kostanjevec, knjižnemu pa po izstopivšem odborniku prof. Funku nova odbornika prof. dr. Ilešič in Novak. Tajnikovo poročilo o knjižnih darilih, knjižnici in društvenih se vzame na znanje. Knjižnici je prirastlo 30 knjig, zvezkov in časopisov: 4 podarjene, 26 zamenjanih. Društvo je v zadnji dobi pristopilo 25 novih udov; za lansko leto je vplačalo udnino 2933 društvenikov, za letos 603.

Nekaterim še neocenjenim ali pa še le obljubljenim rokopisom se določijo presojevalci; drugim že ocenjenim pa še drugi presojevalci.

Uredništvo »Zbornika« se poveri zopet skriptorju Pintarju. Knjiga izide v »Narodni tiskarni«. Sklene se, da imej »Letopis« isto obliko in sestavo kot lani. Profesor Orožen bo v posebnej knjigi nadaljeval opis »Vojvodine Kranjske«.

V posebnem zvezku »Zabavne knjižnice« bo »Katoliška tiskarna« tiskala dr. Detela »Učenjak«.

Odbornika prof. Orožen in Rutar se naprosita, da prihodnje seje sestaviti in predložiti za društvene finance izvedljiv načrt o izdaji »Slovenskega zemljevida«.

Ker se nihče ne oglasi več za besedo, zaključijo predsednik sejo po šestih zvečer.

Pogorevščine na Stajerskem.

Iz gornjegrajskega okraja, 26. jun.

Najboljše kraj na Stajerskem je postal v zadnjem času gotovo gornjegrajski okraj. Temu je pripomoglo liberalno časopisje in pa nekateri liberalni politični petelinčki, kateri so mislili, da je to gnojišče, na katerem bodo lahko razsajali in svojo liberalno modrost prodajali. Toda možiceljni so se močno prevarili. Najprej se je šlo za volitve v državni zbor.

Tu je bil »generalštab« z Rastom Pustoslemškom, notarjem pisarjem v Gornjemgradu. Učitelji, največji nasprotniki v našem okraju g. Žičkarja, si niso upali popolnoma na svetlo, in zato jim je dobro došel ta »predsednik«, katerega je malo po-

prej v Gradcu »Triglav« — odslovil! Toda vse nič ni pomagalo. Hribarja smo poslali — kamor spada, in liberalci tukajšnji so pogoreli prvokrat.

Prišlo so nato v tem okraju občinske volitve v Kokarjah, Mozirju, Redici, Novištiti in Bočni. In kaj so si tu zopet prizadevali liberalčki! Ustanovil jim je Rasto Pustoslemšek kmečkoliberalno društvo, kateremu je kumoval sam doktor Tavčar z brzojavom, in so mu pomagale pri porodu same učiteljske »dame«. Nekaj jih je sicer šlo od kraja na te limanice, pa občinske volitve v omenjenih krajih so pokazale, da za liberalizem pri nas ni prostora in liberalci so pogoreli drugokrat, ker pri vseh omenjenih občinah so sijajno zmagali naši katoliško narodni možje!

Ustanovilo se je pri nas katoliško-politično društvo in prvi shod je pokazal, ker na stotine ljudstva je to priča, da »liberalno kmečko društvo« je samo društvo nekaterih »paverskih« gospodov, šibarjev in učiteljev jungovcev, in tako so zopet liberalci — pogoreli tretjkrat.

Liberalcem je kaj v oči bilo vse delo, ko se je začelo sekati v škofovih gozdih in graditi žaga v Vrbovcu. Koliko je imel »Rodoljub« pisarje in »Naroda« prismojarije. Toda krivi so tukajšnji lesni trgovci, ker so mislili prisiliti grajščino, da jim da les pod ceno v škofovih gozdovih. Toda pri tem ne bi bilo misliti na racijonelno gospodarstvo. Zato se je začela graditi žaga, in zdaj, najsi so liberalci rekli, da ne bo šla, dobro gre, liberalni jeziki pa molče — in so zopet s svojim pisarjenjem liberalci četrto krat pogoreli.

Pisarjenje liberalne naše »inteligence«, je našlo odpor v poštenih naših listih. In tu je »Naš Dom« resnično sicer, ali precej osojeno in popoprano rihtu liberalcem na mizo postavil. Nikogar ni nepoznani dopisnik imenoval, sam se je postavil zoper »šloveče«, ki je pisarilo in zmazalo dopis v »Slov. Narod«. In glejte, čudo! Vsa liberalna gornjegrajska »inteligence« od notarjevega pisarja Rastla Pustoslemška do učitelja Kocbeka je po koncu.

Napravijo tožbo in tožarijo »Naš Dom«, in mislite si, tudi — župnika Lekšeta! Poslednji takoj piše v »Naš Dom« odprto pismo, da dá 1000 K recit tisoč kron, ako je pisec inkriminiran notic. In kaj dobi za odgovor? Rasto Pustoslemšek noče priti po krone, kakor tudi ne tisti lažnjivi rediški jeziki, češ, jaz to žim — in sodišče bo sodilo! Res vsi poštarji od Mozirja do Luč so dobili »odvezo« — naj povejo, če so kaj avohali na pošti. In skoro brez izjeme vsi učitelji gornjegrajskega okraja, na čelu seve Kocbek, ki ve vse, kar omenjeni župnik piše »Slov. Listu«, so pozvani za priče in sam dr. Tavčar bo zagovarjal Rasta Pustoslemška!

Že je vse pripravljeno za Maribor pred porotnike — in Rasto Pustoslemšek umakne tožbo zoper g. Lekšeta. Zakaj? Saj se je repenčil v »Rodoljubu« in pisaril: »O ljuba klerikalna doslednost, kje si? Kje si pa zdaj ostala liberalna doslednost? Zakaj nisi prišel po 1000 K? In tako so zopet pogoreli petokrat liberalci in jungovci. In konec vsega tega je, da je notar Bratkovič odalovil svojega Rasta Pustoslemška in da je ta dosleden liberalec, katerega mati je podedovala veliko svoto denarja od svojega uoca župnika v Solčavi, prišel pod streho svojega pridnega očeta, ki je ob enem cerkovnik in zdaj živa »klerikalna kruh, ki ga daja tudi tisti župnik, katerega je Rasto Pustoslemšek tako lepo zdelaval in tožaril.

To je liberalna doslednost! Krivično obdolžiti koga, tirati ga pred sodišče in, kadar bi bilo treba dokazati — »aukneifst«. Vkljub temu pa ima poučno stran vse to za naš okraj. Zakaj spoznali smo se. Učitelstvo, uradništvo in paverska gospoda z nekaterimi škrici je v zvezi z dr. Tavčarjem, kateri je v zvezi s Nemci in nemškutarji, kateri nam hočejo ugonobiti slov. celjsko gimnazijo. Zato bo treba paziti pri prihodnjih volitvah za deželni zbor, da nam omenjene stranke kandidatov ne vrinejo. In ravno to je namen teh vrstic.

Izpred sodišča.

Zadnji odmevi iz goške afere. Nekaj priš iz goške afere — na natočni klopi.

Poročali smo že, kako važno ulogo da so igrali v goški aferi Andrej Ferjančič, Fran Stemberger, Alojz Ferjančič in Tina Žgur iz Goč. In ravno te velevalne priče moralo je sodišče radi naravnost surovih izbruhov političnih strasti obsoditi in kaznovati. Dotična obravnava dognala je, da je Andrej Ferjančič dal duška svoji strasti s sledečimi psovkami: Sakra . . . lump, slepar; da bi ga strela ubila, ko ga je še mati nosila. Mladoletna Tina Žgur je znala zakleti: Prokl . . . far, da bi ga strela ubila, še predno je prišel na Goče. — Fran Stem-

berger je izustil, kakor se je dokazalo, te besede: Ta prokl... far je vsega tega kriv, norec, k... lump, drnjak; in drugi dan po nočnih izgrelih je kazaje na kurata klical: Ta je tisti, ki je rekel, le dajte po njih, a sedaj pa molči. — Alojz Ferjančič, ki je bil že dvakrat obsojen radi razžaljenja časti, je klical: Prokl... far, prasec, slepar, norec, nori v cerkvi, s farjem dol, poslali ga bodo na Studene. — Vipavsko sodišče je Andreja Ferjančiča obsodilo na tri dni zapora. Tina Zgur je bila za svojo kletev 10 kron globe; drugo kletev, da bi strela ubila gospoda kurata, sodišče ni smatralo razžalljivo. Fran Stemberger je bil obsojen na 60 kron globe; glede trditve, da je kurat v oni noči hujskal: le po njih, ga je oprostilo; Alojz Ferjančič končno pa naj bi poplačal izbrube svoje strasti s svoto 240 kron.

Tako sodba prvega sodnika. In v zlic tem malenkostnim globam podali so obtoženci vzlic radi previsoke kazni? A tudi gospod dr. Brejc kot zastopnik gospoda kurata je vložil vzlic radi prenizke kazni in pa radi oprostive glede očitania, da je gospod s hujskanjem one izgrede provzročil. Vršla se je torej včeraj vzlicna obravnava pred tukajšnjim deželnim sodiščem, koje vspeh je bil ta, da bo Andrej Ferjančič sedel mesto treh osem dni, Fran Stemberger pa mesto da bi se odkupil s 60 K, bo sedel deset dni v zaporu, to pa radi tega, ker sta ta dva gospodu kuratu očitala, da je on ljudj nahujskal na napad na Žgurjevo hišo. Glede Tince Žgur in Alojzija Ferjančiča je ostala sodba vipavskega sodišča neizpremenjena, pač pa morajo obtoženi seveda tudi stroške kazenskega postopanja povrniti.

Pred tukajšnjim deželnim kot prizivnim sodiščem vršile so se včeraj tudi sledeče vzlicne obravnave.

Zadnja stavka zidarjev v Ljubljani.

Kakor je že znano, je ljubljansko sodišče obsodilo nekaj stavkajočih, ki so poskušali delajoče zidarje odvrniti od nadaljnjega dela. Obsojena Steinbauer in Pahor sta proti dotični obsodbi naredila vsklic, vsled česar se je včeraj vršila druga sodnijska obravnava, ki je pa pritrčila prvi razsodbi vzlic zagovoru obtožencev, da sta prišla le slučajno pred Bahovčovo hišo v Koločvorskih ulicah in da nista tamkaj nagovaljela delavcev, da naj opuste delo.

Vsled slabe vesti obsojena.

Jože Renko in Weberjev hlapec Osepek sta se hotela naučiti streljati. Šla sta v Brđajsov gozd in sta streljala v hoje. A njihovo veselje ni trajalo dolgo. Prišel je gozdni varuh in je njima konfisciral zarjavelo puško. Razven tega morala sta se zagovarjati radi — poskušene tatvine. Sodišče ju je obsodilo radi poskušene tatvine, ker ju je smatralo krivim na podlagi izpovedbe priče gozdarja, ki je rekel, da sta hotela bežati, kajti če ne bi imela slabe vesti, ne bi bežala. Naredila sta vsklic proti obsodbi. V včerajšnji obravnavi ju je sodišče oprostilo radi poskušene tatvine, samo Osepek je obsojen radi prestopka orožniškega patenta in bo vzel slovo od svoje puške.

Še ena tiskovna pravda v Gori. Poročali smo, da se bo vršila pred goriškimi porotniki jutri tiskovna pravda proti »Gorici«. »Gorico« bo zastopal dr. Susteršič. Druga obravnava bo proti »Gazzettinu«. Toži ga neki župnik. Tretja tiskovna pravda bo proti zdravniku dr. Aleksiju Rojcu. Toži ga dr. H. Tuma radi nekijh dopisov v »Soči«.

Oproščen je bil pred goriškimi porotniki učitelj Mlekuš iz Višnjevika.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 27. junija.

Uradna polemika. Nekaj izrednega je, da začne polemizirati uraden list. To ni njegova navada in v direktnem nasprotstvu z njegovo naravo. Kadar se kaj takega zgodi, in posebno, če se oficiozno pri tem razburja, je vedno znamenje, da je nasprotnik zadel v tarčo. In to se je zgodilo tudi glede obstrukcije v kranjskem dež. zboru. Razmere v kranjski deželi so postale take, da je bilo potrebno izredno sredstvo. Vlada sama je z vsa silo pomagala liberalni stranki pri volitvah, ona je stopila na parlamentarsko bojišče, ona je mirno pustila, da so poslanci, ki jih je volilo uradništvo, storili nečuvno krivico ljudskim zastopnikom v deželni zbornici. Ona vendar ve, da se gre tu za podlo, nemoralno načelo: »Liberalcem groš, klerikalcem knofl!« In vendar popisuje vladni list vse, kot bi delala katol.-narodna stranka krivico drugim! Iz raznih nemških listov nabira uradno glasilo vse, kar more najti

zoper katol. narodno stranko. Najlepše je pa, če se joka, koliko koristnih predlogov bo ostalo nerešenih zaradi obstrukcije, in pri tem našteva predloge, ki so jih stavili katoliško-narodni poslanci, in ki bi jih liberalci večinoma zavrgli s svojo večino! To je že presmešno. A vladni list nam odkriva, odkod izvira največja krivda za naše neznosne razmere. Izgovorila se bo tudi o tem odločna beseda, in recite potem, da je to surovo, ali kar hočete, ampak — resnica bo! Sicer pa za danes konstatiramo le to: Doslej je bila katoliško narodna stranka v deželi pe-peldica, katero so vsi zaničevali, in je ni nihče upošteval, dasi stoji tu kot zastopnica ogromne večine vsega ljudstva. Zdaj je primorala že vladni list, da javno polemizira z njo in navzgor dokazuje »krivde« klerikalcev. To je za enkrat vsekako napredek in zmaga te stranke. Kaže nam, da je zadel stranka pravo in edino sredstvo, da obrne enkrat poglede drugih višjih faktorjev na zistem, ki vlada pri nas. Čim več pišete proti nam, tem bolje. Katoliška stranka bo pri tem le pridobila! Vi samo izpopolnjujete naš dokaz, da se zastopniki ogromne večine slovenskega ljudstva ne dajo več prezirati.

Duhovniške vesti z Goriškega. Upraviteljem župnije Zgonik je imenovan dr. gospod Angelj Cargo, kurat v Nabrežini. — Župnija Zgonik je razpisana do 20. jul. Patron je princ Hohenlohe.

Redek jubilej. G. okrajni šolski nadzornik v Črnomlju g. Anton Jeršinovec praznuje letos 25letnico svojega šolskega nadzorništva in 40letnico svojega učiteljevanja.

Izpit v šoli »Glasbene Matice« se vrše danes, jutri in v ponedeljek, vselej od pol 6. do pol 8. ure zvečer. Prvi dan nastopajo gojenci za klavir in gosli učitelja g. Josipa Vedrala; jutri v soboto gojenci za harmonijo in solopetje koncertnega vodje gosp. Mateja Hubada; v ponedeljek pa gojenci za klavir učiteljice gospodične Klotilde Praprotnik in gojenci za klavir in solopetje šolskega vodje gosp. Frana Gerbića. Pristop je dovoljen čast članom in starišem gojencev.

Zrelostni izpit na mariborski gimnaziji se je vršil od 23. do 26. t. m. Udeležilo se ga je 33 učencev z jako dobrim in povoljnim vspehom; z odliko je dovršilo izpit 6 učencev, med temi je pet vrlih Slovencev, namreč: Ban Adam, Kidrič František, Monetti František, Ozimič Josip, Pečovnik Adolf, in 1 Nemec, Goschenhofer Henrik; trije učenci bodo izpit čez dva meseca vsak iz enega predmeta ponovili, vsi drugi so dobili dobra spričevala s prvim redom.

Novi most čez Savo, ki bo vezal postajo Žirovnico z Zasipom, Gorjami in Bledom, se gradi. K zgradbi tega mosta je prispevalo tudi »Slov. plan. društvo«. Postavlja ga g. Demič.

Stavka voznikov v Vevčah se nadaljuje. Vozniki so bili poklicani v tovarniško pisarno, kjer so jim povedali, da morajo kupiti plahte za pokrivanje blaga, katerega vozijo. Vsi vozniki, ki jih je okoli 20, so se dogovorili, da noben ne vozi, dokler tovarna te misli ne opusti ali pa sama ne kupi plaht. Dobili smo pritožbo, da I. P. ruši stavko. Čuden možak!

Drugo tamburaško društvo na Koroskem se je ustanovilo v Zgornjem Rožu.

Velika nesreča na Muri. Vsak dan se dogajajo nesreče, ki zahtevajo skoro vselej več ali manj človeških žrtev. Tako se je pripetila zadnji petek, dne 20. junija zopet zares pretresujoča nesreča. Pri Lebringu vrh Lipnice zidajo tovarno za proizvodnjo elektrike. Ker so kopanje kanala dogotovili, spravljali so v petek stroj za basanje kremenca njega lastniku g. Feuerlöcherju nazaj. V ta namen je poslal le-ta svojih pet delavcev, da spravijo po Muri brune od stroja do tovarne na Sladki Gori. Omenjeni delavci so napravili iz teh velikanskih brunov takozvani splav ali »flos«. Do mesta pri Lončanah vrh Arnovža so se sredo vozili. Pri tem mostu

pa, kjer teče Mura jako hitro, se zadene splav ob soho mosta. Splav se raztrga in prevrne, a oni nesrečneži pa v derodo vodo pod splav. Samo dva sta se rešila. A trije, Janez Schirmmaul, Julij Jaklič in I. Greiner so našli smrt v valovih Mure, katere jih je odnesla bogve kam. Do sedaj, ko to pišemo, še ni duha ne sluha o ponesrečencih. Vsak je zapustil doma ženo z nedorošlimi otroki.

Spomenica tržaških voznikov. Vozniki so svojim delodajalcem izročili spomenico, v kateri zahtevajo zboljšanje svojih razmer. V glavnem zahtevajo 18 kron tedenske plače za službo z jednim konjem in 24 kron plače za službo z dvema konjema; podnevni delavni čas naj bi bil od 5. ure zjutraj do 7. ure zvečer z jednournim odmorom za kosilo, ponočni pa od 7. in pol ure zvečer do 3. ure zjutraj s plačo 6 kron. Za delo ob nedeljah zahtevajo 5 K. V zaključku zahtevajo vozniki odgovor na svojo spomenico v osmih dneh, ker da sicer stopijo v štrajk.

Štrajk tramvajev v Trstu. Najbolj se pozna na zunaj stavka na tramvaju. Trst je kar naenkrat postal tih. Modernega mesta si več misliti ne moremo brez vedno se srečajočih tramvajskih voz, njih drdranja in zvonjenja. Ta štrajk se čuti v vseh slojih. Ker se ni prej zvedelo zanj, predno je nastal, se je njegov vpliv pokazal takoj: Delavci so zamudili tovarne, dijaki šole, drugi, ki imajo denar, so pa merali plačevati drage izvoške. Železniško ministerstvo je poslalo višjega nadzornika Reinharda v Trst, da vodi dogovore. Ta pa je trd Nemec, ne zna ne italijansko ne slovensko, in je bil torej popolnoma zastoj v Trstu ter tudi šel hitro nazaj na Dunaj. To priliko so pa porabili izvoščki, da zahtevajo zvišanje tarifa.

Blaznega prijeli. Blaznega Fr. Perata z Dolenskega, katerega so že dalje časa pogrešali, so prijeli v okolici Gradiške.

Kaj dela žganje! Krznar S. Rot in njegov pomočnik S. Pogernič sta se vozila pijana skozi Milštät. Vseled pijanosti nista mogla držati konja, ki se je splašil in prekučil voz. Rot je s prebito črepinjo obležal mrtev, njegov pomočnik je težko poškodovan.

Dezertir. Iz neznanih uzrokov je iz celovške vojašnice pobegnil topničar Valentin Miklavc Dne 14. jun. so ga našli pri njegovi materi v Borovljah in prepeljali v Celovec. Tudi mati se bo morala pred sodnijo zagovarjati.

Utonila je v Krki 50 letna slaboumna Fr. Bizjak iz Kostanjevice.

Drevo ga je ubilo. 22letni drvar Jan. Sedušek iz Lepovine pri Mozirju na Stajerskem je v gozdu pri sv. Duhu nad Beljakom prišel pod padajoče drevo. Obležal je na mestu mrtev.

Nesreča. 76-letna Mar. Tavčar iz Škofje Loke je ob Sori padla na nek kamen in se smrtno pobila.

Pravi naslov na poslaništvo v Meksiki. Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani je c. kr. trg. ministerstvo naznailo, da je c. kr. poslanik v Meksiki opozoril na nedostatke, ki nastanejo vsled nepopolnega ali nepravlega naslova na pisemskih pošiljativah, namenjenih poslaništvu v Meksiki. Pošiljatve na poslaništvo se vsled pomanjkljivega naslova večkrat zelo zakasnijo. Da se v bodoče izogne takim zakasnitvam ali tudi izgubi pošiljativ, je treba naslov narediti na način, ki je v Meksiki obče razumljiv, namreč: »Legacion de Austria-Hungaria D. F. Mexico«.

Ljubljanske novice. Vojaška godba svira danes ob 6. uri zvečer pod Tivoli. — Povožil je kolezar v Streljskih ulicah petletnega Filipa Egerja. — Pogrešajo delavca Samassove tovarne Mih. Mirtiča. — Z voza je padel hlapec Jožef Detela na Valvazorjevem trgu ter se poškodoval. — Ukradla je Terezija Popolavec svoji gospodinjki gospej Klimesch 5 kron in pobegnila. — Solarji iz Logatec so včeraj obiskali Ljubljano. Obiskali so tudi Rožnik. — Strah ljudem napravili so danes po noči na Dvor-nem trgu neznani zlikovci. Streljali so z nekim možnarjem. Pred stražnikom so pobegnili. Možnar jim je policija vzela. — Z nožem napadel je nek fant Franceta Pusta po noči v Hrdeckega vasi. Sunil ga je pod brado in ga lahko telesno poškodoval. — Pes je vgriznil čevljarskega

mojstra Benjamina Salmiča in ga na levi nogi znatno ranil.

Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 15. do 21. jun. Novorojencev 16, vmrlh 16; med njimi za jetiko 6, vnetjem sopil. organov 2 vsled nezgode 1, samomora 1, za različnimi boleznimi 6; med njimi 7 tujcev in 8 zavodov; za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za ošpicami 1, škari-tico 3.

V mejnarodni panorami nudi tate-denska serija obiskovalcem krasen pogled na znamenite solnografske planine in mesto Solnograd. Stevilni obisk v tem tednu naj-bolj svedoči, da so razstavljene slike res v vsakem oziru popolne. — S prihodnjo ne-deljo pride na vrsto serija »potovanje skozi avstrijske krkonoske gore« v Aders-bach in Weckelsdorf, torej zopet pogorje in planine. Omeniti je posebno spomenikov 1. 1866 padlih vojakov ter razne podzemne jame. — Kot zadnja pride na vrsto serija Pariz, ki bo izredno razstavljena devet dni do 15. julija, s katerim dnem se pano-rama zatvori do 15. septembra.

Najnovejšo od raznih strani. Velikanska eksplozija. V vojaškem taborišču Carabanchel pri Madridu so eksplodirale topničarske krogle. Ranjenih je 17 vojakov. Detonacija je bila tolika, da se je potresel skoraj vse Madrid. V mestu in bližnjih vaseh je razbitih mnogo šip. Kralj je obiskal ranjence, ki bodo težko okrevali. — Preprečena procesija. V Ali-cante v Spaniji je nahujskana druhal preprečila procesijo iz cerkve sv. Nikolaja. Ude-leženci so se morali umakniti v cerkev. — Oso-bni vlak padel v reko. Iz Valparaiso javljajo, da se je podrl železniški most čez Rio Claro pri Talei v hipu, ko je bil na njem osonni vlak. Vozovi so strmo-glavili v vodo. Mnogo oseb je utonilo.

Za tri krome je prodal svoje dete na semnju v Drohobycu na Poljskem nek kmetič. S solznimi očmi je pripovedoval, da mu je umrla žena in zapustila 5 otrok. Naj bi kdo kupil poldrugetno dete, da zamore kupiti ostalim otrokom kruha. Neka usmi-ljena žena kupila je otroka za tri krome.

Mrtvo otročje truplo v potnem kovčku. Na železniški postaji v Odesi nahajal se je več mesecev kovček, katerega je pustil neznan potnik ležati, ne da bi bil ponj postal. Ker se je po prometnih pred-pisih moral kovček prodati, se je pred pro-dajo komisionalno odprl. Uradnikom nudil se je pri tem grozen prizor. V kovčku na-hajalo se je mrtvo truplo šest tednov starega dekliča. Zdravniki so konstatirali, da je bil otrok živ vložen v kovček in se je v kovčku šele zadušil.

Ljudožrci na Novi Guineji. Prebi-valci Nove Guineje so strastni ljubitelji člo-veškega mesa. Zadnji čas napadli so nase-lbino Rudolfa Wolfa, s sekirami so ubili nje-govo ženo, kakor tudi mladega dojenčka. Zasledovala jih je policija in med zasledo-vanjem ustrelila 30 domačinov, 10 pa zaprla. Vsak dan se poroča o napadih. Domačini vržejo usmrčene ljudi v luknjo, napolnjeno z vodo, nakar od mrliča režejo meso in ga žro surovo.

Avstrijske smodke v inozemstvu. Avstrijska tobačna režija se trudi pridobiti našim smodkam izvoz v inozemstvo. Zlasti se obrača v tem pogledu na Rusijo. Zaloga avstrijskih smodk v Varšavi je že ustanov-ljena. Sedaj se napravijo take zaloge še v Petrogradu, Moskvi, Kijevu in Odesi. Dalje mieli tobačna režija postaviti take zaloge smodk tudi v večjih mestih na Angleškem, v Belgiji, v Hlandiji, na Danskem, Švedskem in Norveškem.

Radikalno sredstvo proti beračam iznašla je policija v Lizaboni na Portugal-skem. Berači v Lizaboni so bili skrajno pre-drzni in so nadlegovali prebivalstvo ne glede na stan ali spol. Policiji, kadar jih je vsled beračenja kaznovala, so se posmehovali, češ v zaporu se vsaj spočijemo. Konečno je po-licijskega šefa v Lizaboni minila potrpežljivost in zašel je »ženijalno« misel. Nekega petka (petek je menda povsod privilegiran beraški dan) zapovedal je kratkomoale aretirati vse beraštvo v Lizaboni. Prijeli so veliko število pravih in nepravih slepcev, »umetnikov« na lajno itd. in jih odvedli ne v ječo, ampak na v morskem pristanišču zato že pripravljen parnik. Tu so pridržali vse, ki so beračili vsled mržnje do dela, ostale stare berače so pa izpustili. Vsa lepa množica neprosto-voljnih »izletnikov« je ne glede na proteste morala odpotovati v Portugalske kolonije. Berači, ki so še na Portugalskem ostali, so se za-rotili Lizabono toliko časa bojkotirati, dokler bode v Lizaboni sedanji policijski šef.

1000 kron kazni za obljubljeno kľofuto. Lastnik vozov Alojzij Wanko sprickal se je v neki dunajski gostilni z železniškim uradnikom Edvardom Svarcom zaradi psa. Wankotov pes nadlegoval je Svarca, ki ga je odpodil. Wanko je zavpil nad Svarcem: »Če še enkrat mojega psa odpodite, vas okľofutam«. Sodnik dr. Brand-mayer obsodil je radi tega Wankota, ki ni

prišel k razpravi, na 1000 kron denarne kazni ali pa na 48 ur zapora.

Slikar nemškega cesarja — Poljak. Marienburski govor nemškega cesarja Viljema boje uzrok, da izgubi najljubšega mu dvornega slikarja Poljaka Alberta Koszaka. Nihče ni znal tako lepo slikati Viljemu priljubljene konjice, kakor Koszak. Zato je bil slikar po želji Viljema že več let na njegovem dvoru. Velebni marienburskega govora so poljski listi napadli Koszaka, kako je mogel mirno poslušati Viljemov govor. Slikar se brani sedaj v listih, da ni bil v Marienburgu. Na večer, ko je Viljem imel svoj govor proti Poljakom, včeraj je v družbi poljskih častnikov v Berlinu. Končno izjavlja Koszak, da hoče zapustiti Berlin, ker mu v spremenjenih razmerah ni mogoč obstanek. Tako izgubi Viljem zelo ljubelega mu družabnika.

Dvakratni roparski umor izvršil se je v vasi Trousej na Francoskem. Mrtvega so našli ondi dolgoletnega župana 84letnega Viktorja Roberta in njegovo 50letno hčer Marijo Joullon. Umorjena je našel umorjenega stričnika, ki je strica prišel vsako jutro obiskat. Starček je bil ubit s sekuro; hči njegova je imela prerezen vrat in glava se je le malo držala telesa. Železna blagajna je bila razbita, ravno tako oropana je bila železna ročna blagajna. Robert je bil že več let vdovec in je bil znan kot premožen. Njegovo premoženje cenilo se je na 1 milijon frankov. Kakih 25.000 frankov je ropar odnesel s seboj, pustil je pa ležati na tleh na ime umorjenega se glaseče vrednostne papirje v vrednosti nad 100.000 frankov. Storišcem so na sledu.

Društva.

(Občni zbor »Glasbene Matice«) se vrši v soboto, dne 12. julija t. l. ob 8. uri zvečer v šolski dvorani »Glasbene Matice« z nastopnim dnevnim redom: 1. na govor predsednika; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo blagajnika; 4. eventualni nasveti; 5. volitev. Odbor.

(Društvene godbe) ustanovni občni zbor se vrši ponovno v soboto 28. t. m. ob 8. uri zvečer v restavraciji »Skrjanec«. Dnevni red je neizpremenjen tak kakor je bil določen za prvo zborovanje, ki se pa radi neisklepnosti ni moglo vršiti. Jutrišnji zbor je sicer sklepčen ob vsakem številu članov, vendar se nadejamo po številu obilnejšo vdeležbo, kakor je ravno potrebna za sklepčnost.

(Slovensko katoliško društvo »Zarja«) v Gradcu ima v sredo, dne 2. julija t. l. svoj tretji občni zbor v klubovi sobi hotela »Zur Kaiserkrone«, Fürbergasse 6. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

(Ustanovni shod zadruge izdelovalcev sodavice za Kranjsko.) Preteklo nedeljo pop. ob 3. uri vršil se je v steklenem salonu pri »Križu« na Cesarja Jožefa trgu ustanovni shod zadruge izdelovalcev sodavice za Kranjsko. Udeležilo se je shoda nad 30 izdelovalcev sodavice. Udeležba je bila toraj obilna, kajti vseh izdelovalcev sodavice na Kranjskem je 42. Magistratni svetnik gosp. Šešek je v imenu obrtne oblasti otvoril zborovanje, razložil pomen zadruge, ter pozival navzoče h krepki organizaciji. Razložil je tudi delokrog zadruge. Govoril je najprej slovensko, potem nemško. Vršile so se potem volitve in sicer so bili izvoljeni: g. Putrich načelnikom, g. Bolté podnačelnikom, dalje so bili voljeni odborniki: gg. Hauf, Burger, Kunčič, Lebinger, Režen, namestniki pa gg. Ševar, Šavnik in Kirchar. Gosp. Putrich je prevzel potem predsedstvo, zahvaljujoč se navzočim za zaupanje, in pozdravil posebno še z Dunaja došlega gosta g. Hoffmanna in dr. Rellerja, obrtni inštruktorja iz Gradca. Zadnji je potem izrazil svoje veselje, da se je tudi ta stroka — izdelovalcev sodavice — pričela krepko gibati. Razložil je tudi pomen in delokrog zadruge, posebno za nabavo surovine itd. ter pozival navzoče k delu in vztrajnosti. Pripravljalnega odbora tajnik gosp. Mayer je poročal o predpripravah in težkočah, katere je imel pripravljalni odbor, predno se je mogla osnovati zadruga. Misel za osnovo je sprožil gosp. Bolté. Pripravljalni odbor je imel 8 sej. Vseh izdelovalcev sodavice na Kranjskem je 42, 38 jih je že pristopilo k zadrugi, samo tri lekarnari in pa neki zunanji se še upirajo in nočejo prostovoljno pristopiti k zadrugi. Ker je pa zadruga obligatorna, so dotični že člani, če se upirajo ali ne. Določili so se potem letni prispevki in da plača vsak član v zadrugo blagajno 5 odstotkov od plačanega davka. Zadruga izdelovalcev sodavice je tudi sklenila, pristopiti k zvezi kranjskih zadrug. G. Hoffmann z Dunaja je pozdravil v imeu dunajske zadruge vse navzoče ter priporočal, naj bi tudi zadruga izdelovalcev sodavice za Kranjsko pristopila k državni zvezi, katere se že snuje na Dunaju. Tako bomo eden drugemu pomagali, da obrt dobi zopet isti

ugled, kakor ga je imel. Po javni seji razgovorjali so se izdelovalci prijateljsko o raznih predmetih, kakor: kako nabaviti ceneje surovo blago itd. — Shod je imel prav lep vseh.

(Veselica pri Koslerju.) Vrtno veselico priredili pri Koslerju dne 29. junija t. l. čitalnica v Spodnji Šiški v korist Ciril-Metodove družbe, Vodnikovega doma in »Sokola« v Šiški s prijaznim sodelovanjem polne vojaške godbe pod osebnim vodstvom kapelnika g. Cristopha in raznih društev. Petje zborov se bo vrstilo mej točkami vojaške godbe. — Ob 6. uri splaval bo velik balon »Afrikan«. — V mraku umetniški ogenj. — Začetek ob pol 4. uri. — Vstopnina 30 h. — Čast. društveni šišenske čitalnice, podružnice sv. Cirila in Metoda, člani pevskih društev, oziroma tamburaških klubov in otroci sploh so vstopnine prosti. — Preplače se z ozirom na dobrodelne narodne namene hvalečno sprejmejo. — K vdeležbi vabi najljubše odbor.

Darovi.

Za »Dijaški dom« v Celju.

(VII. izkaz.)

Vplačali so nadalje prispevke: 500 K prebitek veselice narod. društev v Celju 15. jun.; po 100 K g.: Val. Zelič, vpok. župnik v Kostivnici, pev. društvo »Zvezda« na Dunaju prvo polovico in posojilnica v Brežicah; 85 K občina trga Središče; po 50 K gg.: K. Florijan, knjigar v Kranju drugi rok in dr. Iv. Klasinc, odvet. v Gradcu; po 40 K: gg. dr. posl. dr. Ivan Šusteršič, župnik Mat. Koren v Žaleu in Ivan Krušič, c. kr. šol. svet. v p. v Celju; 30 K občinski urad Pišce; 25 K posojilnica za Loški potok, Drago in Travo; 23 K 53 v. g. Al. Kos. župnik v Smartnem v Rožni dolini; po 20 K gg. K. Gregorič vinotičar, Iv. Svetina gimn. prof. v Ljubljani, dr. Fr. Horvat notar v Idriji, Jak. Tobijas davk. ofic. v Smarji, dr. Fr. Vovšek dež. sodni svetn. v Mariboru, J. Sinko v Središču, M. Voh fin. str. komisar v Celju in dr. Anton Schwab zdravnik v Celju drugi prispevek kot ustanovnik; 15 K g. Iv. Hočevar v Središču; po 12 K g. A. Mikl. velep. v Ormožu in Iv. Kajbič, tovarnar v Sarajevu; po 10 K: gg. Ant. Arzenšek učitelj glasse v Celju, Jos. Hočevar krojač, Ant. Kolar župnik na Keblu, Ant. Lajušič in Fr. Krulo kaplana v Žaleu, Jan. Košar župnik v Galiciji, Mih. Balon v Brežicah, Ign. Počivavnik dekan v Krkavcih, Iv. Šolar in Jos. Herman sodna tajnika, Lovr. Bouha drž. pravd. nam., vsi v Sarajevu, Vinko Camernik kamnosek v Celju, dr. Jur. Pučko notar v Krškem, dr. Mat. Slibar sodni pristav v Kozjem, M. M. v Gornjem gradu, Fr. Kolman v Ljubljani, M. Robič v Središču in M. Culek v Središču; po 8 K: dr. Ant. Dolar prof. v Mariboru in Uršula Kajbič posest. v Sarajevu; po 6 K: Mat. Hočevar v Vel. Laščah, dr. Mat. Senčar avskult. v Ljubljani in uradna četvorica pri Rodetu na Dunaju; po 5 K gg.: Ivan Kapus brivec v Celju, M. Jarnović trgovec v Dramljah, Jož. Crnko župnik v Vuhredu, dr. Tomo Bilak v Podgradu, Fr. Zdošek župnik pri Sv. Jerneju, Ant. Notar ekspozit v Plavju, Ant. Plohl prof. v Sarajevu, Jos. Benkovič na Gročani, Fr. Ka. Meško župnik v St. Danielu, Jos. Svetič duhoven v Marezigah, Leop. Primožič v Skofji Loki, Fer. Sirca v Grižah pri Celju, Em. Orožen c. kr. notar v Kamniku, Jak. Dogša in J. Kolarič v Središču, Iv. Dobršek solic. v Celju; 4 K 60 v. g. Mir. Volčič kaplan na Planini; 4 K 50 v. g. dr. Fr. Krancič c. k. sod. pristav; po 4 K gg.: dr. Vlad. Pegan odvet. kandidat v Celju, dr. Andr. Vojska c. k. sod. nadsvet. v Novem mestu, Iv. Frankovič c. k. prof. v Kopru, T. Cajnar c. kr. dež. sod. svet. v Sevnici, H. pl. Krolkowski drž. posl., Ana ter Kata Kočevar in J. Strenkel v Središču; po 3 K g. Mih. Barbič, kaplan v Poljanah in gospa Vambrachtsamer; 240 K g. Fr. Kralj na Planini; po 2-20 K gg.: Jan Kovač, Vid Zakošek in Jož. Bobek, vsi na Planini; 210 K gđna. Anica pri Kosu; po 2 K gg.: T. Dolinar in Orosi. Perkič, fin. straže paznika v Pulju, J. Uranič, naduč. v p. v St. Rupertu, Franjo Vidmar, gostilničar, Anton Adamič, žel. uradnik, Venc. Koza, mag. pharm., Hinko Schlesinger, lekarnar, Dragotin Havelka, tokar, vsi v Sarajevu, Jož. Pintar in Hel. Zvegljč na Planini, Raj. Logar, ekspozit v Pregarjih, Rud. Kukec v Smarju, M. Čadkovič, Iv. Majcenovič, J. Lövy, J. Skorjanec, P. Unger, Fr. Dečko, Iv. Masten in V. Jakl, v Središču, Fr. Kmecl, pos. v Celju; 120 K g. Jož. Križnik na Planini; po 1 K gg.: Eg. Vihar, drkostevec, Vekoslav Stupan, priv. uradnik v Celju, Janez Žimniak, veleposesnik, Jak. Čemažar duhovnik na Opčini, Jož. Perčič, Jan. Pavlič in Jan. Zvegljč na Planini, S. Fridrih, A. Kolarič, J. Polanec, M. Lovreč, J. Ivanuš, Zidarič, J. Borko, M. Dečko, Fr. Serejnik, Fr. Mlinarič, Fr. Horvat, Iv. Dečko, J. Plepelec, Kon. Wenigerholec, M. Zidarič, Mar. Vuk in Fr. Marčec, vsi v Središču, Fr. Leskovšek, trg. pom. in Fran. Popišil, mag. farm. v Celju; po 60 vinar gg.: J. Bedjanovič, J. Klemenčič in Andrej

Dečko v Središču; 40 v. gospod J. Masec v Središču; 20 v. gospod Jan. Žičkar na Planini. Skupaj v tem izkazu 1808 K 83 v.

Telefonska in brzoljavna poročila.

Postojna, 26. junija. Zbrana duhovščina cele dekanije postojinske je obžalovaje vzela naznanje, da jo je nečuvstveno žalil v deželni zbornici kranjski deželni poslanec Ivan Hribar pri najnapornejšem delu za blagor ljubljene naroda svojega, podtikajoč jej — spovedniško zlorabo. Izjavljamo, da je ta trditev grdo obrekovanje. Franc Gornik, dekan. Ign. Okorn, župnik. M. Prijatelj, župnik. Anton Žgur, Ivan Škerjanec, Jakob Bajec, Alojzij Jarec, Andrej Lavrič, Alojzij Železny, Francišek Gabršek, Francišek Rebol, Ivan Zupan, kurat.

Koper, 27. junija. Italijanska večina deželnega zbora hoče razvejaviti volitve naših poslancev: Mandić, Spinčić in Stanger.

Koper, 27. junija. Slovani vzdržali volitve v odseke, ker se nočejo odreči slovanskim govorom, kakor zahteva večina. Bartoli protestiral proti naglemu sklicanju v Koper.

Trst, 27. junija. Mizarji pri Lloydso so preklicali svoje zahteve glede zvišanja plače, ostale zahteve pa vzdržujejo.

Celovec, 27. junija. Županom občine Logaves ob vrbskem jezeru je bil izvoljen Mihael Gröblacher v Št. Ilji.

Budimpešta, 27. junija. Nadporočnik Riharda Adama so dobili zgozorelega v njegovi sobi. Kadil je v postelji ter je zaspal z gorečo smodko, ki mu je vnela posteljo.

London, 27. junija. Zdravniško poročilo ob 11. uri ponoči: Kralj je prebil včerajšnji dan v povoljnem stanju. Moči ne pešajo. V rani se pojavljajo nove bolečine. — Neuradno se poroča, da so nove bolečine v rani povzročile izpočetka neki nemir, potem se je pa obrnilo na bolje. Po noči se je kralj dokaj dobro počutil.

Genf, 27. junija. Morilec cesarice Elizabete je napadel svojega stražnika. Lucchenija so ukovali v železje.

K topliaki sezoni. Slehrni dandanes vé, da je podlaga zdravju večinoma pravilno prebavljanje. Za dobro prebavo je skrbeti zlasti onim trpečim, ki se podajo v kake toplice. Kdor si želi uspeha od toplice, naj prej odstrani nered v prebavi in kar je v zvezi s tem. Izvratno od zdravnikov priporočeno sredstvo pospeševati prebavo je Natalie vrelec v Francovih kopelih. Ta lithion-kisla voda znanega prijetnega ukusa posebno pomaga pri protinu, revmatizmu, pri boleznih na ledvicah in mehurju in pri raznem motenju prebavljanja. S pitjem tega vreleca se bolnik najbolje pripravi na kuro v toplinah.

Umrli so:

25. jun. Viktor Janežič, kleparja sin, 3 mesece, Jenkove ulice 13, catarh. test.

26. junija. Alojzija Kosernik, kurilca hči, 1 mesec, Tržaška cesta 24, življenjska slabost.

Zitne cene

dne 26. junija 1902.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za junij	K 9.45 do 9.50
„ „ jesen	8.07 „ 8.18
Rž za junij	7.90 „ 7.95
„ „ jesen	6.85 „ 6.86
Koruzna za junij	5.86 „ 5.88
„ „ juli-avgust	5.36 „ 5.38
„ „ sept.-oktober	5.50 „ 5.51
Oves za junij	7.46 „ 7.48
„ „ jesen	6.69 „ 6.11

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za junij	7.86 „ 7.87
Rž za maj	6.52 „ 6.53
Oves za maj	5.80 „ 5.81
„ „ oktober	5.08 „ 5.09
„ „ avgust	5.15 „ 5.16

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica bapaška	K 9.50 do 10.00
„ „ južne tel.	9.75 „ 10.10
Rž	7.80 „ 8.10
lečmen	7.00 „ 8.00
„ „ ob Tisi	5.40 „ 5.50
Koruzna ogerska	6.20 „ 6.55
Cinkvanti	7.50 „ 7.70
Oves srednji	7.25 „ 10.00
Vizol	7.25 „ 10.00

Dunajska borza

dne 27. junija.

Skupni državni dolg v notah	101.60
Skupni državni dolg v srebru	101.45
Avstrijska zlata rentna 4%	120.75
Avstrijska krošna rentna 4%	89.75
Ogerska zlata rentna 4%	120.70
Ogerska krošna rentna 4%	97.90
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	118.20
Kreditne delnice, 160 gld.	674.00
London vista	240.05
Nemski drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117.32 1/2
80 mark	23.46
20 frankov (napoleonor)	19.08
Italijanski bankovci	94.00
C. kr. cekini	11.25

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506-2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura Celzij	Vztrvi	Noba	Padečina v 24 urah
26. 9. zveč.	740.8	16.7	sl. jrah.	sk. oblac.	
27. 7. jut.	742.2	12.8	sl. jvzh.	jasno	0.0
27. 8. popol.	741.5	22.2	sr. jvzh.	del. oblac.	

Srednja večerajšnja temperatura 17.2°, normale: 18.8°.

Zahvala.

V prijetno dolžnost si štejemo tem potom izraziti najtoplejšo zahvalo idrijski Marijini družbi za veliko požrtvovalnost o priliki, ko se je naša družba udeležila slovesnosti sv. Ahacija in sv. birmo v Idriji. Najprijetnejšo zahvalo za srčni sprejem ter za zabavo pri igri in petju, posebno pa za gostoljubnost. Hvala vsem, posebno gđ prednici. Slava idrijski Marijini družbi! Živele vrle Idrijanke!

Marijina družba.

V Ziréh, dne 26. junija 1902. 775 1-1

Barve za učence ima v največji izbiri v zalogi trdnja. **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciškanske ulice. 524 19 11-2

Vnanja naročila proti povzetju.

Spreten

774 3-1

organist in cerkvenik

išče službo, in takoj lahko nastopi. Naslov se izve pri upravnistvu »Slovenca«.

Drv 300 seženj

lepih, bukovih, 24 palcev dolgih, ima na prodaj

671 5-5

Miha Adamič

v Prapročah, št. 15, p. Grosuplje.

Natalie Francove kopeli. **Natalija** Franzensbad vrelec.

Ogledeno-kisli Lithion-vrelec učinkuje v vseh slučajih urino-kisle diateze, pri pomanjkljivem izločevanju urina iz krvi, kamnu, boleznih v ledvicah in mehurju, udnel, revmatizmu itd. Zdravniške avtoritete so ga porabljale z izbornim uspehom. Pospešuje odvod vode. Prijeten okus. Dobiva se v vseh lekarnah in trgovinah z mineralno vodo, eventualno pri kopališkem oskrbnistvu Nata lie-vrelec, Francove kopeli. 753 10-2

Majhno posestvo

na prodaj.

Solidno zgrajena hiša, z opeko krita, urejena za gostilno in prodajalno, v Krtini bl. štev. 57, preje last Jožefa Pajera, dalje lepa, rodovitna njiva ob državni cesti v Prevojah, pripravna za stavbišče, se pod jako ugodnimi pogoji takoj prod.

Natančneje po zv. se v pisarni, Marije Terzije cesta štev. 16 (*pri Zvokele-nu-), nasproti Kolizeja 725 12-6

Stoetna pratika

dvajsetega stoletja

1901 — 2000

z načelno podobo v barvah in jako zanimivo, podučno in korisno vsebino. Sestavljen doktor Gregorij Pečjak.

Stane v »Prodajalnici katol. tiskovnega društva (H. Ničman)« v Ljubljani, mehko vezana 1 K 30 h, v polplatnu 1 K 80 h, v polusnji 2 K. Po pošti 20 h več.

Tisk »Katoliške Tiskarne« v Ljubljani.